

KASE Dataliike

Kaustisen seutukunnan johtoryhmä 02.09.2025 § 45
61/00.01.05/2025

Valmistelija

kehittämiskoordinaattori Petri Jylhä, p. 050 551 3030
aluekehittäjä Timo Pärkkä, p. 040 757 3519

KASE Dataliike -hankkeessa pyritään parantamaan pienten maaseutukuntien ja haja-asutusalueen yritysten digiosaamista ja teknologian hyödyntämistä, jotta ne pystyisivät hoitamaan tehtäviään tehokkaammin.

Hankkeessa parannetaan Kaustisen seutukunnan kuntien ja alueen mikro- ja pk-yritysten digikyvyyttä. Tavoitteena on edistää kuntien ja yritysten välistä yhteistyötä digitalisaation käyttöönotossa ja digiratkaisuja käyttöönottamalla. Tavoitteena on lisätä tuottavuutta, kehittää uusia palveluita ja vahvistaa työhyvinvointia hyödyntämällä mm. tekoälyä, ohjelmistorobotiikkaa ja tiedolla johtamista. Hanke luo kuntien ja yritysten yhteisen digitaalisen alustan invest-in-, työllisyys- ja kotoutumispalvelujen sekä liiketoiminnan kehittämiseksi. Seudulliset teknologiapilotit tuottavat skaalautuvia ratkaisuja, jotka tukevat kuntien lakisääteisiä tehtäviä, työvoiman saatavuutta ja yritysten digivientivalmiuksia. Hanke tukee myös digisyrjäytymisen ehkäisyä ja yhdenvertaista palvelujen saatavuutta koko maakunnassa. Seudullisesti toteutetuilla ratkaisuilla kaikkien kuntien ja yritysten resilienssi paranee.

Pienet maaseutukunnat ja harvaan asutut alueet kohtaavat yhä enemmän samoja digitaalisia haasteita kuin alueen mikro- ja pk-yritykset. Niukkojen resurssien, kasvavien lakisääteisten vaatimusten ja teknologisen kehityksen vauhdin keskellä sekä julkinen että yksityinen sektori kamppailevat osaamisvajeen, kustannuspaineiden ja hajautuneiden järjestelmien kanssa. Digitalisaatio nähdään kuitenkin samalla kriittisenä kasvun, tehokkuuden ja toiminnan edellytyksenä kaikilla toimialoilla ja sektoreilla. Pienissä kunnissa työntekijöiden kuormitus on usein suurta, ja työ jakaantuu epätasaisesti. Manuaaliset työprosessit vievät aikaa perustehtäviltä, ja yksittäisten asiantuntijoiden poissaolot voivat vaarantaa lakisääteisten tehtävien hoitamisen. Vastaavasti pienet yritykset eivät aina saa riittävää tukea tai näe konkreettisia väyliä digitaalisten työkalujen käyttöönottoon. Kummallakaan sektorilla ei ole riittävästi voimavaroja selvittää, mitä mahdollisuuksia uudet teknologiat kuten tekoäly ja ohjelmistorobotiikka tarjoaisivat toiminnan tehostamiseen.

Digitaaliset palvelut ovat alueella hajanaisia, ja niiden hyödyntäminen vaihtelee suuresti kunnittain ja toimijakohtaisesti. Yhteistä alustaekosysteemiä, jossa kunnat ja yritykset voisivat yhdessä kehittää ja hyödyntää digitaalisia ratkaisuja, ei ole vielä olemassa. Tämä luo teknologista polarisaatiota ja heikentää alueen kokonaisresilienssiä. Lisäksi koulutukset, valmennukset ja aiemmissa hankkeissa syntyneet sisällöt ovat hajallaan, mikä vaikeuttaa niiden hyödyntämistä ja jatkuvuutta. Kuntien ja yritysten osaaminen uusien teknologioiden osalta on vielä rajallista, mikä vaikeuttaa hankintoja ja käyttöönottoa käytännössä.

Tulevaisuudessa erityisesti tiedolla johtaminen, data-analytiikka ja digitaalinen vuorovaikutus – myös yritysten ja kuntien välillä – korostuvat yhä enemmän. On tärkeää tunnistaa, miten tietoa menetetään, miten sitä voisi hyödyntää paremmin ja millaisia digitaalisia toimintamalleja yhteiskehittämällä voitaisiin rakentaa. Huomioitava on myös se, että

julkisen palvelun ja yksityisen liiketoiminnan rajapinta, kuten työllisyys-, kotoutumis- ja invest-in -palvelut, nojaa yhä enemmän teknologian mahdollistamaan saavutettavuuteen ja tehokkuuteen.

Palveluntarjoajien mahdollisuudet vastata näihin erityishaasteisiin ovat rajalliset, johtuen mm. infrastruktuurin puutteista, osaamisen kapeikoista sekä ratkaisujen kustannustehottomuudesta pienten toimijoiden näkökulmasta. Siksi alueella on akuutti tarve selvittää, miten kuntien ja yritysten digitalisaatiota voidaan edistää yhteisillä ratkaisuilla, joita voidaan skaalata seudullisesti.

Tavoitteet:

- Kehittää yhteiskehittämisen malli digitalisaatiossa julkisen (kunnat) ja yksityisen (yritykset ja yhdistykset) välillä
- Rakentaa tekoälyyn ja dataan perustuva palvelualusta (sovelluskohteet esim. työntekijäperehdytys, invest-in palvelut, työllisyydenhoito, kotoutuminen ja työvoiman saanti) palvelemaan kuntien palveluntuotannossa ja yrityksiä niiden kehittämisessä ja kasvussa
- Parantaa henkilöstön osaamista kunnissa ja pk-yrityksissä
- Kehittää kuntien ja yritysten yhteisiä resurssiviisaita digipalveluprosesseja ja skaalautuvia digipilotteja jalkautettavaksi alueellisiksi toimintamalleiksi harvaan asutulla maaseudulla
- Vahvistaa kansainvälisiä digitaalisia vientivalmiuksia mikro- ja pk-yrityksissä
- Torjua digisyrjäytymistä ja lisätä palvelujen saavutettavuutta kapenevien taloudellisten resurssien ja lakisäätteisten velvoitteiden paineessa
- Parantaa kuntien työhyvinvointia ja kuntien henkilöstön työssä jaksamista
- Lisätä maaseutualueiden organisaatioiden veto- ja pitovoimaisuutta työympäristöjen ja -menetelmien kehittämisellä
- Sujuvoittaa julkisen sektorin ja yritysten välistä vuorovaikutusta.

Kohderyhmät: alueen kunnat, kuntakonsernit ja niiden henkilöstö sekä luottamushenkilöt, alueen mikro- ja pk-yritykset

Välilliset kohderyhmät:

- palvelujen käyttäjät, asukkaat, kansainväliset sijoittajat, työnhakijat
- hyvinvointi- ja työllisyysalueiden digipalvelujen kehittäjät
- alueen ulkopuoliset ihmiset, yritykset ja muut organisaatiot

Toimenpiteet:

TP1: Digikyvykkyyden kehittämispolku kuntien ja yritysten digiresilienssin tueksi

TP2: Tiedolla johtamisen osaaminen ja tietojohdamisen perusmallin sekä tietojohdamisen laatusertifikaattien luominen kunnille ja pk-yrityksille

TP3: AI- ja teknologiapilotit

TP4: Pilotti oppivalle organisaatiolle: uuden työntekijän perehdyttäminen

TP5: Datakeskustarpeen ja -potentiaalin analyysi

Hankkeen toteutusaika 1.1.2026-31.12.2028

Kustannukset	2026	2027	2028	Yhteensä
Hlöstökulut	50 037	50 037	50 037	150 111
Ostopalvelut	15 000	16 000	15 000	46 000
Matkakulut	3 000	4 000	3 000	10 000
Muut kulut	1 500	1 500	1 500	4 500
Flat rate 7%	4 868	5 008	4 868	14 744

Yhteensä	74 405	76 545	74 405	225 355
-----------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Rahoitus	2026	2027	2028	Yhteensä
K-P liitto / EAKR, 80 %	59 524	61 236	59 524	180 284
Kunnat, omarah. 20 %	14 881	15 309	14 881	45 071
Yhteensä	74 405	76 545	74 405	225 355

Hanke toteuttaa Kaustisen seudun Elinvoimaohjelmaa 2022-2026 teemaa 2: Digitaalinen ja älykäs Kaustisen seutu sekä Kaustisen seudun Digistrategiaa. Hankesuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty kuntien yhteisessä Digiryhmässä.

Esittelijä kehittämisjohtaja Petri Jylhä

Päätösehdotus Johtoryhmä hyväksyy KASE Dataliike -hankehakemuksen jättämisen Keski-Pohjanmaan maakuntaliiton EAKR-rahoitushakuun. Johtoryhmä päättää, että hankkeessa voidaan käyttää seutukunnan talousarviossa hankkeiden kuntarahoitukseen varattua määrärahaa. Johtoryhmä päättää kuntarahoituksen jakoperusteen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Kuntarahoituksen jakoperusteena asukasluku.